

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка  
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

**”ПОГОДЖУЮ”**

Гарант освітньо-професійної програми,  
декан факультету музикознавства,  
композиції, вокалу та диригування, доцент

  
Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**”ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Проректор з науково-педагогічної  
та навчальної роботи, професор



  
М. КУШНІР

25 червня 2021 року

**”ПОГОДЖУЮ”**

Декан факультету музикознавства,  
композиції, вокалу та диригування, доцент

  
Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
„ МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ”**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Хорове диригування
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки ОК 3.9.2
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1),екзамен (2)
Термін викладання	1-2 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	денна

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни „ **МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН** ” з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

**СИВОХІП Володимир Степанович** – заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **Хорового та оперно-симфонічного диригування**  
“\_21\_” \_\_\_\_\_ червня \_\_\_\_\_ 2021 р., протокол № \_12

## 1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета навчальної дисципліни** – дати глибокі знання про зміст, організацію, форми і методи ведення спеціальних дисциплін, закласти теоретичні основи викладання і шляхи їх практичного застосування. Важливою частиною курсу є ознайомлення студентів з методичними та навчальними посібниками з питань хорового навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» студент повинен **знати**:

- педагогічні основи викладання навчальних дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах I-II ступеня акредитації;
- сучасний стан розвитку педагогіки і психології;
- методи і форми викладання хорових дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах I-II ступеня акредитації;

В результаті навчання випускник повинен **вміти**:

- застосувати передові досягнення педагогічної науки в процесі викладання спеціальних дисциплін;
- аналізувати педагогічні принципи видатних митців хорової культури;
- вільно орієнтуватися в методико-теоретичних положеннях викладання хорових дисциплін;
- використовувати базові знання з теоретичних основ методики викладання хорових дисциплін в практичній роботі.

В результаті навчання випускник повинен **мати навички**:

- використання в своїй практичній роботі основних педагогічних і методичних здобутків провідних вітчизняних та світових шкіл у галузі навчання та виховання студентів;
- аналізу та накопичення провідного досвіду педагогів, методики яких дали позитивний результат у професійній підготовці студентів;
- роботи з спеціальною літературою педагогічного та психологічного напрямків.

У зв'язку з цими завданнями викладання дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» повинно мати педагогічну і методичну спрямованість.

## 2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

### 2.1 Загальні компетентності (ЗК)

<b>2.1 Загальні компетентності (ЗК)</b>	
<b>ЗК 1</b>	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
<b>ЗК 2</b>	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної

	діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11	Здатність володіти іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

## 2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

### 3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 2	Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
РН 7	Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
РН 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 11	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
РН 12	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
РН 14	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

#### 4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами															
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс	Семестри												
						Всього	у тому числі:			1	2	3	4	5	6	7	8									
	лекційні	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі																			
	15	15	15		15	15	15	15	15	15																
	15	15	15		15	15	15	15	15	15																
Методика викладання спеціальних дисциплін	2	1		6	180	60	60			120	2	2														

#### Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
<b>1</b>		<b>6</b>	<b>180</b>	<b>60</b>	<b>60</b>			<b>120</b>
	1	3	90	30	30			60
	2	3	90	30	30			60

#### 5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

##### 1,2 семестр

	Модуль 1. Хорове диригування	Кількість годин
	<b>Змістовий модуль 1. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ З ІНДИВІДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ</b>	
Тема 1	<b>Планування навчальної роботи і контроль засвоєння знань студентами.</b>	7
Тема 2	<b>Методика викладання курсу "Диригування".</b>	8
Тема 2	<b>Методика викладання курсу "Читання партитур".</b>	7
Тема 4	<b>Методика викладання курсу "Аранжування".</b>	8
	<b>Всього</b>	<b>30</b>
	<b>Змістовий модуль 2.</b>	

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ З КОЛЕКТИВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ		
Тема 1	Методика викладання курсу "Література з основ диригування".	7
Тема 2	Методика викладання курсу "Хорознавство і методика роботи з хором".	8
Тема 3	Методи організації роботи хорового оперного класу.	7
Тема 4	Методика викладання курсу "Методика музичного виховання".	8
<b>Всього</b>		<b>30</b>

### Самостійна робота

#### 1 семестр

№ з/п		Кількість годин
1.	Читання спеціальної літератури	30
	Поточний контроль	2
2.	Прослуховування і аналіз хорових творів	26
	Підсумковий контроль (залік)	2
<b>2 семестр</b>		
3.	Характеристика навчально-методичної літератури і навчальних посібників	30
	Поточний контроль	2
4.	Аналіз хорових партитур	26
	Підсумковий контроль (екзамен)	2
<b>Всього годин</b>		<b>60</b>

### 6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

З метою визначення повноти і міцності знань студентів та володіння ними практичними навичками викладання хорових дисциплін по закінченні VI семестру проводиться диференційний залік. Знання студентів оцінюються на основі рейтингової системи:

„Відмінно”, код А, 90-100 балів – студент володіє ґрунтовними знаннями згідно програми предмету, здатний систематизувати, узагальнювати, творчо інтерпретувати теоретичний матеріал курсу, поєднувати отримані теоретичні знання з їх практичним застосуванням.

„Добре”, код В, 82-89 балів – студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу з предмету, вміє робити висновки на підставі отриманих знань, проводить аналогію з програмованих ситуацій, вміє логічно поєднувати

теоретичні знання з практичними ситуаціями, творчо їх застосовує. У відповіді бракує власних обґрунтованих висновків.

„Добре”, код С, 74-81 балів – студент володіє достатніми знаннями викладеного матеріалу програми, але допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної термінології, що вимагають зауваження чи корегування. Трапляються окремі недоліки в інтерпретації методичних понять, термінів в мовленому оформленні власних роздумів, не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати матеріал курсу.

„Задовільно”, код D, 64-73 бали – студент користується обмеженим знанням теоретичного матеріалу курсу, інтерпретує методичні та дидактичні проблеми на визначальному рівні, не завжди розуміє їх змістову специфіку, не завжди може самостійно зробити порівняльний аналіз понять та категорій.

„Задовільно”, код E, 60-63 бали – студент відтворює основний теоретичний матеріал, але знання знаходяться у неповному обсязі, що не дозволяє робити йому творчі висновки та застосовувати їх на практиці.

"Незадовільно з можливістю повторного складання", код FX, 35-59 балів – рівень знань студента методологічних та теоретичних основ курсу визначається, як початковий. Він не володіє методикою узагальнення, систематизації та обґрунтування, але може оволодіти певним обсягом.

"Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни", код F, 0-34 бали – відсутність знань з предмету.

### Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно



30-31	<b>E</b>	
18-29	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

## 8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

## 9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Рекомендована література.

#### Базова

- Андреева Л. "Методика преподавания хорового дирижирования в музыкальных училищах." М., 1969.
- Дмитриевский Г. "Хороведение й управление хором" М., 1948.
- Егоров О. "Теорія і практика роботи з хором" К., 1961.
- Єржемський Г. "Психологія диригування" М., 1968.
- Иванов-Радкевич "О воспитании дирижера" М., Музыка, 1973.

- Казачков С. "Дирижерский аппарат и его постановка" М.,1967.
- Колесса М. "Основы техніки диригування" К., 1973.
- Лицвенко И. "Практическое руководство по хоровой аранжировке". М.,1962
- Ленский А. "Искусство хоровой аранжировки". М.1962
- Полтавцев И. "Курс чтения хоровых партитур". М.1964.
- Соколов В. "Работа с хором". М.1964.
- Усова И. "Хоровая литература". М.1976.
- Чесноков П. "Хор и управление им". М.1952.
- Ушкарева А. "Основы хорового письма". М.1986.
- Шелков Й. "Хрестоматия по чтению хоровых партитур" Л.1963.
- Юрлов А. "Сборник статей" под ред.И.Марисовой" М.1983.

### Допоміжна

- Гоноболін Ф. " Психологія". – К.: Вища школа, 1975.
- Кобиляцький І. "Основы педагогіки вищої школи". - К.: Вища школа, 1978.
- Лисина М. "Проблемы онтогенеза общения". – М.: Педагогика, 1986.
- Маркевич И. "О науке дирижирования". – М.: Музыка, 1970.
- "Основы педагогического мастерства". – К.: Вища школа, 1987.
- "Педагогіка" / за ред. М. Ярмаченка. – М.-К. Вища школа, 1986.
- "Проблемы общения в психологи" / Под ред. Б. Ломова. – М.: Наука, 1981.
- Разумний І. "Посібник з диригування". – К.: Музична Україна, 1968.
- Сохор А. "Воспитательная роль музыки". – Л.: Музыка, 1975.
- Стулова Т. "Хоровой класс". - М.: Просвещение, 1988.
- Шмигаров Г. "Эмоции и чувства" – М.: Наука, 1971.
- Якубін Л. "Гармонія емоціонального і раціонального у формуванні особистості". – К. 1964.

### 13. Інформаційні ресурси

EarMaster Pro 5 build 624PW, - Електронна програма розвитку навичок читання з листа.- (Електронний ресурс). – Режим доступу: [http://download.cnet.com/EarMaster Pro/3000-2133\\_4-](http://download.cnet.com/EarMasterPro/3000-2133_4-)

<http://www.youtube.com/> - аудіо та відео матеріали

Доронюк В.     Методика викладання диригування. Івано-Франківськ 2005